

گزارش تحلیلی «ایران» از جزئیات تجارت خارجی کشور در ۹ ماهه اول سال جاری

سبقت صادراتی از برجام

صادرات در ۹ ماهه سال ۹۶ (قبل از خروج آمریکا از برجام) حدود ۳۱ میلیارد دلار بود، اما اینک در ۹ ماهه ۱۴۰۰، بیش از ۳۵ میلیارد دلار صادرات داشته ایم

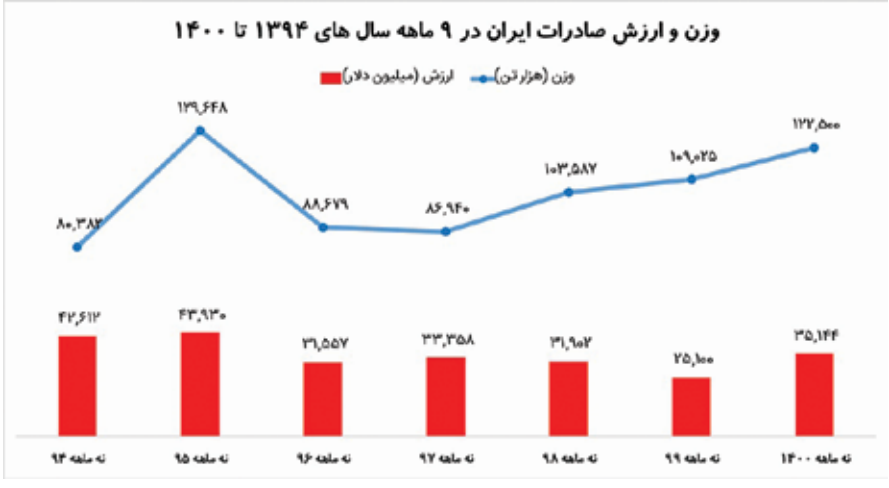
مرتضی عبدالعسینی خبرنگار

جدیدترین آمار تجارت خارجی عنوان می‌کند که میزان مبادلات کشور به حدود ۱۲۲ میلیون تن کالا به ارزش ۷۲میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار در نه ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۰ رسیده است. در این بین میزان صادرات کالاهای غیرنفتی بالغ بر ۹۲ میلیون تن به ارزش ۳۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل صعود ۸درصدی در وزن و ۴۰درصدی در ارزش داری داشته است. بررسی وضعیت صادرات نه‌ماهه سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که رشد ۸ درصدی در وزن و ۴۰ درصدی در ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی در نه ماهه اخیر بهترین عملکرد صادراتی از سال ۱۳۹۵ به بعد هم در بعد وزنی و هم در بعد ارزشی است. با وجود این و با توجه به افزایش قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها در سال ۲۰۲۱ این سؤال پیش می‌آید که جهش صادراتی تنها به افزایش ارزش دلاری کالاها برمی‌گردد؟ به اعتقاد رئیس کل قبلی بانک مرکزی، عبدالناصر همتی که در صفحهٔ شخصی خودش اعلام نمود،

این جهش صادراتی تنها به رشد قیمت فرآورده‌های نفتی برمی‌گردد، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که این همه ماجرا نیست. براساس آمارهای فولاد، «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن»، «محصولات شیمیایی آلی»، «میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات» و «مس و مصنوعات مسی» بیش‌ترین سهم را در ارزش صادرات کشور و رشد آن داشته‌اند. بیش از ۷ میلیارد دلار از افزایش ۱۰ میلیارد دلاری صادرات کشور در نه ماهه ابتدایی سال به این گروه‌ها اختصاص دارند که ۳ مورد آنها با افزایش وزنی صادرات و دومورد با کاهش رو به رو بوده‌اند. بنابراین در کالاهایی که عمده ارزش صادرات ما را نشان می‌دهند علاوه بر افزایش قیمت دلاری کالاها با افزایش صادرات وزنی نیز همراه بوده‌ایم که نکته امیدوارکننده‌ای است.
گمرک ایران اعلام کرده است که «انتظار داریم تا پایان سال صادرات به ۴۷ میلیارد دلار برسد.» ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که رقم اعلام شده از سوی گمرک ایران برای صادرات تا پایان سال (با احتساب میانگین صادرات در ۹ ماهه امسال) محقق خواهد شد.

رشد ۴درصدی صادرات

براساس اعلام گمرک ایران، در آخرین ماه از پاییز سال ۱۴۰۰، رشد

عمده ترین محصولات و گروه کالا های صادرات غیر نفتی ایران طی نه ماهه سال ۱۴۰۰					
چدن، آهن و فولاد	ارزش صادرات (میلیون دلار)	وزن صادرات (هزار تن)	سهم از رشد صادرات (درصد)	رشد ارزش صادرات به نه ماهه سال ۱۳۹۹ (درصد)	رشد وزنی نسبت به نه ماهه سال ۱۳۹۹ (درصد)
مواد پلاستیکی و محصولات ساخته شده از آن	۴۰۶۷۰	گروه ULS ۳۰۸۶۲	۲۹	۱۷۶	۵۶-
محصولات شیمیایی	۳۰۳۲۶	۸۰۹۲۵	۵	۷	۱۵۰
میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات	۱۰۷۹۲	۲۰۴۹۹	۴	۲۰	۶۶-
مس و مصنوعات مسی	۱۰۳۳۷	۱۴۴	۷	۱۱۱	۴۰

تجارت خارجی همچنان ادامه داشته و در نه ماهه سال جاری بالغ بر ۱۲۲ میلیون تن کالا به ارزش ۷۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار بین ایران و کشورهای جهان مبادله شده است. مقایسه آمار تجارت خارجی کشور در این مدت با زمان مشابه سال ۹۹ حاکی از رشد ۱۱ درصد در وزن و ۳۸ درصد در ارزش مجموع کالاهای مبادله شده بین کشورها با سایر شرکای تجاری است. همچنین از کل ۱۲۲میلیون و ۵۰۰ هزار دلار ارزش صادراتی وارداتی در مدت مذکور، ۹۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن به ارزش ۳۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار به صادرات اختصاص داشته که نسبت به مدت مشابه سال قبل از حیث وزن ۸ درصد و از لحاظ ارزش ۴۰ درصد رشد نشان می‌دهد. طی نه ماهه امسال ۳۰ میلیون و ۱۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۳۷ میلیارد دلار نیز به واردات اختصاص داشته که در مقایسه با مدت مشابه سال ۹۹ از نظر وزنی ۲۰ درصد و از لحاظ ارزش ۳۷ درصد است. براساس آمارهای گمرک ایران، پنج مقصد مهم صادرات کالاهای ایرانی در نه ماهه نخست امسال، شامل چین ۲۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن کالا به ارزش ده میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار، عراق ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن به ارزش شش میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار، ترکیه با ۱۲ میلیون تن به ارزش چهار میلیارد و

صادرات ۱۴۰۰ در صدر

در نه ماهه سال ۱۴۰۰، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی) بالغ بر ۹۲ میلیون تن به ارزش ۳۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل صعود ۸ درصدی در وزن و ۴۰ درصدی در ارزش دلاری داشته است. نگاهی به آمارهای گمرک ایران نشان می‌دهد صادرات ۳۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلاری نه‌ماهه ابتدایی امسال رقم بسیار حیاتی است؛

صادرات کشور در مقایسه با سال ۱۳۹۲ و همچنین بالا بودن ارزش هر تن کالاهای وارداتی (که نشان‌دهنده صادرات مواد خام در مقابل واردات کالاهای نهایی مصرفی یا سرمایه‌ای است) نشان می‌دهد که در زمینه تجارت خارجی همچنان به گذر از تحریم‌ها و فائق آمدن بر شوک‌های کرونایی نیازمندیم.
۵۰درصدصادرات در اختیار ۵گروه کالا

بررسی دقیق آمار تجارت خارجی کشور نشان می‌دهد، در میان گروه کالاهای عمده صادراتی ایران طی مدت مذکور، فصل «چدن، آهن و مصنوعات فولاد» بیشترین سهم از ارزش صادرات کالای غیرنفتی را با رقم حدود ۱۵ درصد به خود اختصاص داده است. طی این مدت حدود ۹ میلیون تن از کالاهای این فصل به ارزش حدود ۵۰۴ میلیارد دلار صادر شده است. فصول «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن» و «محصولات شیمیایی آلی» نیز به ترتیب پس از «چدن، آهن و فولاد» با سهم ۱۳ (۴۰۶ میلیارد دلار) و ۹ درصدی (۳۰۳ میلیارد دلار) بیشترین سهم از صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. گروه کالاهای «میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات» و «مس و مصنوعات مسی» نیز براساس جدول در رتبه‌های چهارم و پنجم قرار دارند. در مجموع چیزی در حدود ۵۰ درصد از کل ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی کشور به این ۵ گروه کالایی تعلق داشته است.

آمارها گول می‌زند؟

پس از اعلام آمارهای تجارت کشور در سه فصل نخست سال ۱۴۰۰ و اعلام رشد صادراتی، این ابهام به وجود آمد که چنین رشدی با تکیه بر افزایش تعدد صادرات کشور بوده یا اینکه تحت تأثیر افزایش قیمت‌های جهانی با آمار مثبت همه مهم‌تر. ۷۰ درصد از رشد صادراتی همانطور که در قسمت‌های قبلی گفته شد ۵ گروه کالایی؛ «چدن، آهن و فولاد»، «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن»، «محصولات شیمیایی آلی» و «میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات» و «مس و مصنوعات مسی» بیش از ۵۰ درصد ارزش دلاری صادرات کشور را به خود اختصاص داده‌اند.
پس اگر این گروه‌های کالایی تنها به دلیل افزایش قیمت‌های جهانی‌شان با افزایش ارزش صادراتی روبه‌رو بوده باشند، یعنی برعکس آمارها اتفاق مثبتی در واقعیت نداشت‌ایم. بررسی‌های تفکیکی نشان می‌دهد که ۵ گروه مورد نظر بیش از ۵۰ درصد از ارزش دلاری صادرات در سال جاری و از همه مهم‌تر ۷۰ درصد از رشد صادراتی

▪ سه شنبه ۲۸ دی ۱۴۰۰

▪ سال بیست و هفتم

▪ شماره ۷۸۲۷

اقتصادی

۷

۲۶۸ هزار مورد

بازرسی از اصناف

در آذرماه امسال

مدیرکل بازرسی ویژه و امور تعزیرات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اعلام‌کرد: در آذرماه امسال برای ۲۴ هزار واحد واحدهای تولیدی، توزیعی و خدماتی به دلیل تخلفات صنفی، پرونده تعزیراتی تشکیل شد.

به گزارش ایرنا، سیدمجتبی سجادی جزی به اقدامات انجام شده سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها در بازرسی از بازار کالاهای اساسی در آذرماه امسال اشاره کرد و اظهار داشت: با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام شده به منظور نظارت بر چرخه توزیع کالا و ضرورت برخورد با تخلفات اقتصادی، بازرسی‌های مستمر توسط اکپ‌های بازرسی و نظارت در ادارات صنعت، معدن و تجارت مختلف نظارتی با حضور بازرسان سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و دیگر دستگاه‌های ذی‌صلاح انجام شده است.

مدیرکل بازرسی ویژه و امور تعزیرات سازمان حمایت ادامه‌داد: بازرسی‌های انجام شده در همین مدت منجر به تشکیل ۲۴ هزار و ۷۲ فقره پرونده برای واحدهای متخلف شده است.

این مسئول هدف از اجرای این طرح‌های نظارتی را بررسی قیمت‌ها، جلوگیری از دپوی کالاها و اقلام ضروری و پیش عملکرد فعالان اقتصادی در سطح بازار عنوان کرد.

را توضیح می‌دهند. در واقع ۷ میلیارد دلار از رشد ۱۰ میلیارد دلاری صادرات کشور در سال جاری به دلیل عملکرد این ۵ گروه بوده است. به‌صورت جزئی‌تر گروه «چدن، آهن و فولاد» سهم ۲۸ درصدی در افزایش صادرات در نه ماه نخست سال داشته و گروه «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از آن» نیز سهم ۲۹ درصدی از رشد صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. گروه «محصولات شیمیایی آلی»، «میوه‌های خوراکی و پوست مرکبات» و «مس و مصنوعات مسی» نیز به ترتیب سهم ۵، ۴ و ۷ درصدی را از رشد صادراتی کشور داشته‌اند. بررسی‌های این گزارش نشان می‌دهد که از بین این ۵ گروه کالا ۳ گروه با افزایش وزنی در نه ماه سال جاری در مقایسه با سال گذشته همراه بوده‌اند ۲ گروه با افت صادرات وزنی روبه رو بوده‌اند. «چدن، آهن و فولاد»، «محصولات شیمیایی آلی» و «مس و مصنوعات مسی» به ترتیب هر کدام ۱۵۰، ۱۰ و ۴۰ درصد رشد وزنی داشته‌اند و افزایش صادرات آنها را تنها نمی‌توان به افزایش قیمت‌های جهانی بست. بررسی قیمت‌های جهانی این کالاها نیز نشان می‌دهد که قیمت آهن در نه‌ماه سال جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشد ۳۰ درصدی و قیمت جهانی فولاد نیز به‌طور میانگین در همین مدت رشد ۴۵ درصد داشته است، این در حالی است که رشد ارزش صادراتی گروه کالایی «چدن، آهن و فولاد»، در مدت مذکور ۱۱ درصد بوده است. بنابراین مشخص است که جهش صادراتی تنها با یک تحلیل ساده به افزایش قیمت‌های جهانی مربوط نبوده و لاقفل بخشی از این جهش را افزایش وزنی صادرات نشان می‌دهد.

آگهی مناقصه شماره ۱۴۰۰/۳۲
سازمان: شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص)

موضوع مناقصه: تهیه و تحویل ۱۶۰، ۳۴ عدد روکش تخت و صندلی مورد استفاده در قطارهای مسافری
مدت انجام خدمات موضوع مناقصه: ۵ ماه
محل تحویل کالای موضوع مناقصه: انبار منسوجات و تجهیزات خریدار در آدرس: تهران – راه‌آهن – خیابان دشت آرداگان – درب غربی راه‌آهن – جنب سایت راه‌بریان
محل دریافت اسناد، تحویل و بازگشایی پیشنهادها: تهران– خیابان کریم‌خان زند– نبش خیابان سنایی – شرکت حمل و نقل ریلی رجا– طبقه دهم– مدیریت تدارکات و امور قراردادها– گروه قرارددها
مهلت دریافت اسناد: تا ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۵

آگهی فراخوان عمومی شناسایی پیمانکار شرکت فولاد سنگان خراسان
نوبت دوم

موضوع فراخوان:
شرکت صنعتی و معدنی فولاد سنگان خراسان در نظر دارد نسبت به شناسایی و پیش ارزیابی پیمانکاران واجد صلاحیت جهت دعوت به مناقصه عملیات توسعه افزایش ظرفیت تا ۲ میلیون تن تولیدکنستاره (همانیتی) به روش طرح و ساخت (EPC) شامل طراحی، تأمین، نصب، اجرا و راه‌اندازی کارخانه بهمراه تمامی اجزای جانبی اقدام نماید.
نحوه دریافت اسناد مناقصه: کلیه متقاضیان می‌بایست نامه اعلام آمادگی کتبی خود را حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۴، به نشانی پست الکترونیک **M.moayedi@sanganco.ir** ارسال نمایند تا فرم ارزیابی اولیه پیمانکار جهت متقاضیان ارسال گردد.
متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در ساعات اداری به‌شماره‌های ۸۸۱۳۶۰۸۴ و ۸۸۱۳۶۰۸۵ داخلی ۳۱۶ تماس حاصل نمایند.
آخرین مهلت تحویل اسناد ارزیابی به مناقصه‌گزار: پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۳ خواهد بود.
شرایط مناقصه‌گزاران:
ارند گواهی‌نامه معتبر صلاحیت پیمانکاران، پایه‌دار در رشته صنعت (زمینه فعالیت هرینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

آگهی مناقصه عمومی (دومرحله‌ای)
نوبت دوم

شماره مناقصه: RKS-0031464-KM/S-06
خرید ا قلم Fine Tube

شرکت پالایش نفت کرمانشاه در نظر دارد ا **قلم کالا** را با مشخصات و شرایط کلی مندرج در اسناد مناقصه مربوطه از طریق سازندگان و یا تأمین‌کنندگان ذیصلاح خریداری نماید.
نام و نشانی مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت کرمانشاه
واقع در بلوار شهید دکتر بهشتی، روبه‌روی پارک شاهد، اداره بازرگانی، تلفن: ۳۱۴۹۷۵۵۹-۰۸۳۳ و فاکس ۳۱۴۹۷۵۵۶-۰۸۳۳
نوع، کمیت و کیفیت کالا: **خرید ا قلم Fine Tube**؛ شرح کامل آن در آدرس اینترنتی **www.korc.ir** قید شده است.
نوع و مبلغ تضمین: ضمانت‌نامه معتبر بانکی به‌مبلغ

رئیس بانک مرکزی پس از دستور رئیس جمهور درباره اصلاح نظام بانکی، اعلام کرد:

لیست ابر بدهکاران در سامانه کدال منتشر می شود

«رمز پول» ملی راه‌اندازی می‌شود

رئیس کل بانک مرکزی گفت: هفته گذشته رمزپول ملی در شورای پول و اعتبار تصویب و چهارچوب آن مشخص شد و بزودی در کشور راه‌اندازی می‌شود. به گزارش ایرنا، علی صالح آبادی دیروز در حاشیه مراسم هفتمین همایش مالی اسلامی اعلام کرد: مقررات رمز پول ملی در شورای پول و اعتبار تصویب شده و در آینده عملیاتی می‌شود و در خصوص دیگر رمز دارایی‌ها در دولت و کمیسیون‌های مربوطه در حال بررسی است. مهدی محرمیان، معاون فناوری نوین بانک مرکزی هم در این مورد گفت: رمز پول بانک مرکزی با نام رمز پول به‌صورت آزمایشی به‌زودی اجرا می‌شود. وی افزود: موضوع رمز ارز در کشور ذی‌نفعان و متولیان متعددی دارد، هم اکنون این موضوع به معاونت اقتصادی رئیس جمهور سپرده شده و جلسات متعددی در این خصوص برگزار و پیشرفت خوبی هم داشته است و امیدوارم در هفته‌های آینده خبرهای خوبی را بشنویم. وی گفت: فتواي رهبر معظم انقلاب در خصوص رمز ارز راهگشا و دقیق بود و موضوع را به مباحث قانونی واگذار کردند و مواد قانونی نیز در حال پیشرفت است و همکاری خوبی بین قواي مختلف انجام می‌شود. معاون فناوری بانک مرکزی گفت: در مسائل شرعی با توجه به اعتماد خوب رهبری به متخصصان بزودی راهگشایی‌هایی خواهیم داشت و اگرچه علما نظرات متعدد و متفاوتی دارند، اما مینا براساس نظر رهبری راهگشاستر است.

را پرداخت کنند و در آینده‌ای نزدیک مجموعه‌ای از شرایط را به شبکه بانکی ابلاغ خواهیم کرد تا در چهارچوب مورد نظر فعالیت کنند. صالح آبادی در درباره جلسه دیروز خود با رئیس‌جمهور در این مورد هم گفت: در این جلسه، هدایت تسهیلات به بخش مولد در حوزه اقتصادی، بهبود وجهه نظام بانکی، تسهیل دسترسی مردم به تسهیلات، تحول در فرایندها، نگاه تحولی به نظام بانکی، بهبود ارتباط

بانک‌ها با مشتریان و سایر ذی‌نفعان، اصلاح تنازاتی سیستم بانکی و به‌طور کلی اصلاح سیستم بانکی، تعیین تکلیف واحدهای اقتصادی بدهکار به سیستم بانکی و تقویت و توسعه جریان قرض الحسنه جزو محورهای مورد نظر رئیس‌جمهور بود.

وی در پاسخ به اختلاف قیمت ارز سامانه نیما و آزاد و تأثیر آن بر بازار سرمایه گفت: معاملات در سامانه نیما براساس عرضه و تقاضا است و بانک